FIL-PRIM' AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

Onor. Imħallef Dr. Aaron M. Bugeja M.A. (Law), LL.D. (melit)

Illum 9 ta' Mejju 2024

Wara l-mandat ta' sekwestru numru 79/2024 fl-ismijiet .

Giuseppa sive Jessy Mallia (KI 0567334M)
vs.
Francis sive Frans Stellini (KI 680757M) et

Rikors numru 131/2024 ta' Francis sive Frans Stellini et:

Il-Qorti

Rat ir-rikors fejn Francis sive Frans Stellini et talbu lil din il-Qorti sabiex:

(a) tħassar il-mandat ta' sekwestru infraskritt ai termini tal-artikolu 836(1)(d)(f) tal-Kap 12 peress li:
   i. dan il-mandat ta' sekwestru ma kienx prima faciae ġustifikat u fi kwalunkwe każ kien eċċessiv, kif ukoll
   ii. li ma kienx raġonevoli li dan il-mandat jibqa' fis-seħħ in kwantu ma kienx meħtieġ u l-anqas ġustifikabbli; u li

(b) din il-Qorti timponi penali fuq Giuseppa sive Jessa Mallia Alfred Mallia fis-sensi tal-artikolu 836(8)(9) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta wara li saħqu li, in suċċint, li:
   i. It-talba għall-penali kienet pretiża minħabba li r-rikorrenti jqisu li l-ħruġ tal-mandat ta' sekwestru kien ħażin, abbużiv u illegali in kwantu maħruġ f'ammont li ma kienx jirrifletti d-danni allegatament sofferti;
   ii. Il-mandat kien ukoll frivolu u vessatorju peress li bażat fuq pretensjonijiet li prima facie ma kienux jirriżultaw

iii. kif ukoll li dan il-mandat inħareġ b'malizja biex issir pressjoni fuq ir-rikorrenti.

Rat ir-risposta ta' Giuseppa sive Jessy Mallia fejn saħqet li t-talbiet tar-rikorrenti kellhom jiġu miċħuda bl-ispejjeż kontra tagħhom in suċċint għaliex:

(a) Il-bażi tat-talba tobbliga lil din il-Qorti tagħmel indaġini dettaljata u komprensiva tal-kwistjoni fil-meritu bejn il-partijiet u tiddeċiedi b'mod sommarju dwarha f'dan l-istadju bikri – ħaġa li mhix legalment possibbli peress li f'dan l-istadju fejn l-uniku eżami li tista' tagħmel din il-Qorti huwa wieħed mal-ewwel daqqa t'għajn in kwantu l-istħarriġ fil-meritu jista' jsir biss fil-kawża;

(b) L-eżami li trid tagħmel din il-Qorti f'dan l-istadju huwa wieħed ta' natura formali tal-att li jkun qed jintalab li jitħassar – b'analiżi tar-rekwiżiti għall-ħruġ tal-mandat ikunu jridu jiġu mistħarġa mill-att innifsu u aċċertament jekk dan l-att ikunx jinħareġ b'mod abbużiv. Din hija iżjed analiżi formali tal-mandat aktar milli waħda sostantiva;

(c) Il-bażi legali u fattwali għall-ħruġ tal-mandat ta' sekwestru f'dan il-każ huma diġa msaħħa minn żewġt deċiżjonijiet ta' din il-Qorti u dik tal-Appell fejn diġa ġie rikonoxxut li l-intimata sekwestranta kienet sofriet dannu kawża tal-aġir tar-rikorrenti sekwestrati;

(d) Prima facie l-ammont mitlub mhux eċċessiv u ma ġiex muri li kien hemm xi qabża lampanti bejn il-jedd pretiż u l-ammont maħsub li jħares dak il-jedd b'mod li s-sens komun u ċ-ċirkostanzi ma jwaslux biex dawn jitqiesu li ma jistgħux iżewġu ma xulxin;

(e) Din il-Qorti ma tistax torbot il-ġustifikazzjoni tal-ħruġ tal-mandat mal-eżitu tal-kwestjoni fuq il-meritu.

(f) Ma kienx hemm xi bdil fiċ-ċirkostanzi li minħabba fiha ma kienx iżjed xieraq li l-mandat jibqa' fis-seħħ.

(g) L-effetti ta' skumdita u inkonvenjenti fuq is-sekwestrat li jġib miegħu mandat ta' sekwestru huma konsegwenzi tal-eżistenza tal-mandat innifsu u dawn effetti ma jistgħux iservu ta' argument biex jiġi mneħħi l-mandat.

(h) Il-ħruġ tal-mandat kien neċessarju biex jiġi kawtelat id-dritt tal-intimata sekwestranta minn tberbieq jew insolvibilita tar-rikorrenti sekwestrati. L-intimata sekwestranta eżerċitat biss dritt fil-limiti ta' dak konsentit lilha biex tissalvagwardja jedd pretiż minnha, li segwietu b'kawża fil-meritu u ħarġitu fuq ir-responsabilita tagħha.

Ikkunsidrat

It-talba tar-rikorrenti għat-tneħħija tal-mandat ta' sekwestru bażata fuq l-artikolu 836(1)(d)(f) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta.

1. F'dan il-każ allura jrid jiġi mistħarreġ jekk is-sekwestrant ikollux, prima facie fumus iuris – jedd mal-ewwel daqqa t'għajn - biex ikun jista' jikkawtela l-pretensjonijiet tiegħu.[1]

2. Biex il-Qorti tasal għall-konklużjoni tagħha allura jekk mandat kawtelatorju għandux jiġi mħassar taħt dan l-artikolu 836(1)(d) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta hija trid tistħarreġ jekk u safejn il-kawżali tal-mandat kawtelatorju tkun tista' tintrabat mal-kreditu li jkun qiegħed jiġi pretiż u msemmi fl-istess mandat. Huwa għalhekk li l-Qorti trid tistħarreġ jekk mal-ewwel daqqa t'għajn ikunx jirriżulta li r-rikorrent ikollu bażi għall-pretensjoni tiegħu u f'każ li l-Qorti ssib li hemm din il-bażi imbagħad tgħaddi biex tistħarreġ jekk ir-rikorrent eżekutant ikunx wasal li juri, dejjem mal-ewwel daqqa t'għajn, li l-pretensjoni pekunjarja msemmija minnu tkun taqbel mal-ammont maħluf fuq il-mandat.[2]

3. Mandat kawtelatorju jinħareġ taħt ir-responsabbilita' tar-rikorrent. Għalkemm dawn il-Qrati ma jesiġux formaliżmi esaġerati f'dak l-istadju, mill-banda l-oħra ma jfissirx li dawn il-mandati jistgħu jsiru b'leggerezza, b'non kuranza jew bi traskuragni. Wisq anqas għandhom isiru b'abbuż, b'mod frivolu jew vessatorju, b'intenzjoni qarrieqa, jew b'finalita' ta' "arms twisting" kontra dawk li jkunu ġew maħruġa.

4. F'dan il-każ, il-bażi tal-argumenti kollha miġjuba mir-rikorrenti sekwestrati hija msejsa fuq il-ħtieġa li din il-Qorti tistħarreġ il-meritu tal-vertenza bejn il-partijiet. B'hekk din il-Qorti trid toqgħod attenta li ma tiġix f'sitwazzjoni li bid-deċiżjoni tagħha tinvesti l-meritu jew parti minnu intempestivament.

5. Jingħad biss f'dan l-istadju li mill-analiżi li din il-Qorti għamlet fuq bażi prima faciae, f'dan il-każ:

    i. Ma jistax jingħad li dan il-mandat ta' sekwestru ma kienx prima faciae ġustifikat jew eċċessiv. Filwaqt li inħareġ fuq is-

[1] Ara **Casino-For-Me Limited vs. Chartwell Games (Malta) Limited**, deċiż minn din il-Qorti diversament presjeduta nhar il- 5 ta' Settembru 2008.
[2] Ara **Avv J.J. Vella noe v Eden Irish Aircraft Leasing MSN 204 Limited** deċiż minn din il-Qorti diversament presjeduta nhar il-5 ta' Dicembru 2012.

saħħa u l-ġurament tar-rikorrenta – li allura huwa preżunt li jkun maħruġ bona fide;

ii. U mal-ewwel daqqa t'għajn jidher li huwa msejjes fuq bażi legali u fattwali;

6. S'issa ma ġiex muri li kien hemm xi bdil fiċ-ċirkostanzi li minħabba fihom jitqies li ma kienx raġonevoli li dan il-mandat jibqa' fis-seħħ, jew li ma kienx meħtieġ jew mhux ġustifikabbli.

7. Konsegwentement ma tqisx li f'dan l-istadju hemm raġunijiet fil-fatt u fid-dritt li jwasluha tikkonkludi li l-mandat ta' sekwestru de quo għandu jitħassar jew jinbidel.

Talba għal imposizzjoni tal-penali u danni fis-sensi tal-artikolu 836(8)(9) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta.

8. Din il-proċedura ta' imposizzjoni ta' penali ġiet ritenuta bħala kwistjoni t'ordni pubbliku. Biex din il-penali tkun tista' tiġi imposta, huwa biżżejjed li r-rikorrent jipprova li tkun seħħet xi waħda minn dawn iċ-ċirkostanzi in kwantu dawn ma humiex kumulattivi iżda alternattivi għal xulxin. Il-penali, isimhom magħhom, huma forma ta' "poena", sanzjoni, imposti mill-Liġi fil-każijiet fejn tkun ġiet pruvata almenu waħda minn dawk iċ-ċirkostanzi msemmija fil-paragrafi (a) sa (d) imsemmija. Peress li jagħtu lok għal penali, dawn iċ-ċirkostanzi huma eżawrjenti u ma jgħoddx li jiżdiedu raġunijiet oħra magħhom.

9. Dawn il-penali jsibu l-bażi u r-raġuni tagħhom fuq in-neċessita li tiġi mħarsa s-serjeta li trid il-Liġi fit-tħaddim tal-istitut tal-mandati kawtelatorji. Dan l-istitut jaf ikollu u jħalli effetti serji immens fuq il-ħajja, saħħa, integrita jew disponibilita patrimonjali tal-persuna milquta mill-ħruġ tal-mandat. Għalhekk daqskemm il-Liġi tippermetti l-użu leġittimu, xieraq u in buona fede ta' dawn il-mandati biex persuna tikkawtela l-jeddijiet tagħha meta u fejn jixraq, daqstant ieħor l-istess Liġi tħares bl-ikrah lejn min juża dawn il-miżuri għal skopijiet ħżiena, b'qerq jew b'animu ħażin. Dan għaliex il-Liġi ma tridx min jabbuża mill-proċess ġudizzjarju; u min jazzarda jagħmel dan imbagħad irid iwieġeb għal għemilu billi jeħel is-sanzjoni imsemmija fil-Liġi.[3]

[3] Ara **John Zarb vs. Port Cottonera Limited** deċiża minn din il-Qorti diversament presjeduta nhar it-18 ta' Settembru 2002.

10. B'hekk meta persuna tiġi biex toħroġ mandat kawtelatorju trid, inter alia, tqis:

(a) li jkollha pretensjoni x'tikkawtela li tkun vera, leġittima u dimostrabbli;
(b) li jkollha l-ħtieġa li tirrikorri għall-ħruġ ta' mandati kawtelatorji biex tikkawtela dik il-pretensjoni;
(c) li jkollha ġustifikazzjoni fil-ħruġ ta' dak il-mandat;
(d) li – salv f'każijiet urġenti - il-ħruġ ta' dan il-mandat kawtelatorju ma jkunx sar ħin qabel il-waqt jew mingħajr ma l-intimat ikun ġie msejjaħ biex jagħmel tajjeb għall-pretensjoni tar-rikorrent;
(e) li salv f'każijiet urġenti u f'każ ta' dejn mhux likwidu, li tkun talbet lill-intimat jipprovdi sigurtà biżżejjed biex jagħmel tajjeb għall-pretensjoni tar-rikorrent;
(f) in-nuqqas ta' raġonevolezza tal-ħruġ ta' dak il-mandat meta l-intimat ikun magħruf sew li ma jkollux problemi ta' likwidita' u fejn ma jkunx hemm raġuni li dik il-persuna tiddubita mill-likwidita tal-intimat u l-kapaċita tiegħu li jħallas u jagħmel tajjeb għall-pretensjonijiet tagħha;
(g) li t-talba għall-ħruġ tal-mandat kawtelatorju tkun saret in buona fede u ma tkunx saret b'malizzja jew inkella tkun frivola jew vessatorja; u
(h) li tkun segwiet it-talba għall-ħruġ tal-mandat bil-proċedura ġudizzjarja għall-aċċertament tal-jeddijiet pretiżi minnha li jkunu jaqblu u jsegwu mal-kawżali indikati fir-rikors għall-ħruġ tal-mandat kawtelatorju.

11. Fil-każ li persuna tottjeni l-ħruġ ta' mandat kawtelatorju bi ksur ta' xi wieħed minn dawn ir-raġunijiet imsemmija fil-Liġi, il-persuna li kontra tagħha jkun inħareġ dak il-mandat għandha r-rimedju mogħti lilha mill-Liġi mhux biss li titlob it-tħassir tal-mandat kollu kemm hu jew parti minnu fis-sensi tal-artikolu 836(1) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta; iżda saħansitra li titlob lil Qorti biex twaħħal lil min ikun ħareġ dak il-mandat kawtelatorju dik il-penali msemmija fil-Liġi.[4] Allura f'dak il-każ, dik il-persuna imbagħad tkun qegħda tesponi lilha nnifisha għall-possibilita li tiġi sanzjonata mill-Qorti billi tiġi

[4] U dan oltre dak previst mill-artikolu 836(9) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta iżda li f'dan il-każ il-Qorti mhix se tiddelunga wisq fuqu in kwantu ma kienx hemm talba appożita għal dann wkoll taħt dan is-subartikolu.

kundannata tħallas il-penali li ssemmi l-Liġi f'dan l-artikolu 836(8)(a) sa (d) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta.[5]

12. Aktar minn hekk il-Liġi tipprevedi wkoll il-possibilita li persuna li fuq it-talba tagħha jkun inħareġ mandat kawtelatorju tista' tiġi ritenuta wkoll passibbli għad-danni mill-persuna li kontriha jkun sar dak l-att. Dawn id-danni jitqiesu bħala li huma dawk li dik il-persuna setgħet ġarrbet bil-ħruġ tal-mandat. F'dawn il-"kawżi", il-Qorti għandha tara u tuża l-iskritturi tal-proċedimenti tal-att kawtelatorju u ta' kull proċediment ieħor li joħroġ jew jitnissel minnu bħala prova ammissibbli għall-finijiet ta' din l-azzjoni.

13. F'dan il-każ, il-Qorti wara li qieset ukoll is-suespost:

i. ma tqisx li l-ħruġ tal-mandat ta' sekwestru f'dan il-każ kien imur kontra xi formalita rikjesta mill-Liġi jew li kien ħażin, abbużiv u illegali.
ii. L-anqas ma jista' jingħad li kien frivolu u vessatorju jew li inħareġ b'malizja biex issir pressjoni mhux xierqa fuq ir-rikorrenti sekwestrati.
iii. L-anqas ma, f'dan l-istadju, għandha raġunijiet biex timponi penali jew danni kontra l-intimata sekwestranta minħabba l-ħruġ tal-mandat ta' sekwestru de quo.

14. Konsegwentement f'dan il-każ ma tqisx li hemm l-estremi meħtieġa, f'dan l-istadju, li tqis lill-intimata sekwestranta bħala suġġettibbli għall-penali jew għad-danni skont il-Liġi.

KONKLUZJONI

Illi għall-motivi premessi, din il-Qorti qegħda tiċħad it-talbiet tar-rikorrenti, bl-ispejjeż.

Ft/Aaron M. Bugeja	**Christianne Borg**
Imħallef	**Deputat Reġistratur**

[5] Ara **Cole Foods Ltd. vs. Euro Imports Ltd** deċiża minn din il-Qorti diversament presjeduta nhar it-13 ta' Marzu 2003 u **Farrugia vs. C&F Building Contracters Ltd.** deċiża minn din il-Qorti diversament presjeduta nhar l-14 ta' Awissu 2014.